ANUL V. — No. 1261 10 BANI EXEMPLARUL JUOI 27 AUGUST 1881

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:
In Capitală: 1 an 30 leĭ, 6 luni 15 leĭ, 3 luni 8 leĭ.
In Districte: 1 an 36 leĭ, 6 luni 18 leĭ, 3 luni 10 leĭ.
In Streinătate: 1 an 48 leĭ, 6 luni 24 leĭ, 3 luni 12 leĭ.

Director: D. AUG. LAURIAN.

Pentru Abonamente, Anunciurĭ şi Reclame a se adresa:
In Romania: La *administraţiune, Tipografia St. Mihălescu*, Strada Covacĭ, No. 14 şi la correspondenţiĭ diaruluĭ din judeţe.
In Paris: La *Société Havas*, place de la Bourse, 8.
In Viena: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
In Londra: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
In Berlin, Francfurt, Zurich, New-York: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.

ANUNCIURILE:
Linia de 35 milimetre pe pagina IV-a 35 banĭ.
Reclame pe pagina III-a . . . . . 1 Leŭ.
» » » II-a . . . . . 2 »
Epistole nefrancate se refuşă
Articoliĭ nepublicaţi nu se inapoéză.
Pentru rubrica: Inserţiĭ şi reclame, redacţiunea nu este responsabilă.

Prim Redactor: STEF. C. MICHAILESCU

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele streine.

Praga, 5 Septembre.

S'a arestat in oraşul Pilsen un individ, de profesiune croitor, pentru că e bănuit a fi pus foc teatruluĭ ceh.

Berlin, 5 Septembre.

Se anunţă din Danzig, că la 9 l. c. Alexandru III se va intâlni acolo cu impĕratul Wilhelm şi cu principele ereditar Friederich Wilhelm. Ţarul va alege drumul pe mare.

Washington, 5 Septembre.

La măcelăria brigadeĭ generaluluĭ Carre s'aŭ nimicit şi douĕ companiĭ de soldaţi călărĭ. Trupele aŭ plecat la Arizona.

In Bangkok a isbucnit colera.

Washington, 5 Septembre.

Preşedintele Garfield va fi transportat la Songbranch intr'un tren special. Starea sănătăţiĭ devine tot maĭ favorabilă.

Guvernorul Pensylvanieĭ făcu apel către toată poporaţiunea provincieĭ sale ca să ia parte la rugăciunele ce se vor ridica la cer pentru insănătoşarea luĭ Garfield. Rugăciunele se vor rosti in adunărĭ publice. Guvernorul sperează că colegiĭ sĕĭ 'l vor imita.

Roma, 4 Septembre.

„La Capitale" ziarul luĭ Garibaldi scrie căteva articoliĭ foarte violenţĭ contra politiceĭ esterna a guvernuluĭ — in ce priveşte alianţa Italieĭ cu Austro-Germania. Fsprimă speranţa, că regele Umberto nu se va dejosi până acolo ca să se ducă spre *a se căciuli pe la Viena şi Berlin.*

Ministri primesc pe fie-care zi scrisorĭ ameninţătoare din partea republicanilor.

Londra, 4 Septembre.

Se afirma că n'aŭ decurs fără de un resultat practic negociările intre Spania, Anglia şi Italia pentru protejarea naţionalilor lor domiciliaţi in Tunis. Ziarele francese anunţaseră cu totul contrar. Puterile numite s'aŭ unit a atrage incă de pe acum atenţiunea Beyuluĭ asupra imprejurărĭĭ, că va fi respunzĕtor pentru daunele ce se vor pricinui supuşilor lor.

Petersburg, 4 Septembre.

S'aŭ inceput pregătirile pentru conchemarea conciliuluĭ ecumenic ce se intruneşte in Moscva cu prilejul ridicărĭĭ uneĭ bisericĭ in numele Măntuitoruluĭ. S'aŭ trămis adrese de invitare şi cleruluĭ catolic din toată lumea. Se crede, că mulţĭ preoţi catolicĭ vor urma acesteĭ invitaţiunĭ.

Constantinopol, 4 Septembre.

In urma uneĭ denunţărĭ sosite la poliţiă s'a făcut perchisiţiunea unuĭ vas turcesc de comerţ ce sosise in port din Grecia sub bandiera rusească. S'aŭ aflat 25 de butoaie de iarbă de foc. Vasul s'a sechestrat şi căpitanul s'a arestat.

In faţa evenimentelor serioase ce se prepară in Albania muntoasă s'a refusat cererea luĭ Derviş paşa d'a i se acorda concediu.

Sofia, 4 Septembre

In urma uneĭ citaţiunĭ Zancoff s'a infăţişat azĭ la judecată pentru proclamaţiunea sa de la 15 Iuniŭ. Procesul s'a amănat pe timp nedeterminat. Zancoff e internat in provinciă; prin decisiune ministerială i s'a acordat un termen de 3 zile pentru remănerea luĭ in Sofia.

Athena, 5 Septembre.

Banca naţională a infiinţat in Larisa o bancă sucursală. Se crede, că poporaţiunea din teritoriul cedat se va şti folosi de această casă de banĭ.

New-York, 5 Septembre.

Se afirmă, că Indienii aŭ omorît impreună cu generalul Carre şi 64 de soldaţi. Se speră că revoluţiunea nu e generală.

Londra, 4 Septembre.

Sultanul e căştigat pentru planul uneĭ colonisaţiunĭ cu jidoviĭ gonitĭ din Rusia. Ideea aceasta vine de la căţi-va Englezĭ şi Germanĭ bogaţi, carĭ aŭ maĭ propus şi deschiderea de nouĭ liniĭ de comunicaţiunĭ atăt de tramvaĭ căt şi de cale ferată. Coloniile se vor stabili pe lăngă liniĭ.

Tunis, 4 Septembre.

Triburile Riah, Tiaff şi Prabeini ţinură in Zagona o intrunire in care s'a discutat asupra moduluĭ cum trebuec atacaţĭ Francezĭ. Tribul Uled Ayard a luat 500 de cămile tribuluĭ Hamana, care voia să vănză cereale.

Spiritele sunt foarte aprinse in Tunis. Rescoala in părţile apusane e in creştere.

Paris, 3 Septembre.

S'a ţinut un consiliŭ ministerial sub preşedinţa luĭ Ferry şi s'a decis ca să se trimeaţă trupe in Africa de Nord. Revoluţiunea nu se poate sufoca almintrelea de căt prin trupe numeroase. Generalul Saussier a lucrat un plan pentru pacificarea Algerieĭ. Esecuţiunea planuluĭ a fost impedecată din causa ploilor.

S'a luat mĕsurĭ pentru combaterea frigurilor galbene ce băntue in Senegal.

Trupele francese destinate pentru Africa se vor urca la ţifra de 100,000.

Serviciul telegrafic al „Rom. Libere"

6 Septembre — 4 ore seara.

Washington, 6 Septembre.

Scirea telegrafiată sămbătă despre măcelul soldaţilor americanĭ de către Indienĭ in Statul Nouluĭ-Mexic a fost esagerată: numaĭ 2 oficerĭ şi 10 soldaţi aŭ fost ucişi de către Indienĭ.

Preşedintele Garfield a fost transportat erĭ la Longbranch, domiciliul sĕŭ particular.

Londra, 6 Septembre.

După informaţiunile pe care „Daily News" le primesce din Teheran, şahul Persieĭ va visita toate capitalele Europeĭ la inceputul anuluĭ 1882.

Constantinopol, 6 Septembre

Delegţiĭ Bulholderilor a ţinut ierĭ a doua şedinţă plenară. D. de Prinker, delegatul german, asista.

Server-paşa a pus pe tapet cestiunea detentorilor de titlurĭ turceştĭ carĭ sunt supuşĭ otomanĭ; situaţiunea lor s'a recunoscut egală cu aceia a celor-l,altĭ detentorĭ.

In urmă a revenit asupra cestiuneĭ ridicată de d. de Toqueville, fost neguţător al creditorilor francesĭ; dar comisiunea negăsind puterile d-luĭ de Toqueville indestul de stabilite, a conchis la ne-admisiunea sa in sînul comisiuneĭ, zicĕnd totuşĭ că d. de Toqueville poate să-ĭ adreseze prin scris observaţiunile sale, carĭ vor fi scrupulos esaminate.

Se crede că comisiunea a abordat in urmă cestiunea garanţielor veniturilor lăsate de Poartă pentru a indemnisa pe creditoriĭ sĕĭ, dar această cestiune pare a fi amănată până după conferinţă care trebuie să aibă loc astăzĭ intre delegaţiĭ şi bancheriĭ de la Galata asupra acestuĭ subiect.

(Havas)

A se vedea ultime ştirĭ pe pag. III.

BUCURESCI, 26 AUGUST

Desvoltarea uneĭ naţiunĭ, am spus'o, este dreptul eĭ, şi incă un drept absolut, fără care nu ne putem inchipui un popor. Societatea trebuie să peară căud scapă din mănă acest drept, fără ca alte naţiunĭ aliate să o cucerească prin forţa armelor; căcĭ perdĕndu'şĭ conştiinţa, cadĕnd intr'o piroteală de vecie, ne maĭ găndindu-se la propăşirea eĭ, se dă incătuşată or-cuĭ i-ar bate maĭ lăntăiŭ la uşe. Trecutul, care nu trăeşte intr'un popor de căt prin demnitatea şi focul presentuluĭ, devine confus, indiferent, se stinge; viitorul, care nu trăeşte de căt prin energia actuală, apare mohorît, greŭ, imposibil, pentru ceĭ carĭ se daŭ trup şi suflet cosmopolitismuluĭ, leneĭ, somnuluĭ, ticăloşii.

Cine nu se apară, cine nu'şĭ deschide părtie printre duşmanĭ, nu e demn să trăiască; cine, trezindu-se copleşit de grumajĭ, nu scutură povara, meritä s'o poarte indoită şi ţintreită, păn'va da pe brăncĭ sub greutatea eĭ.

Să ne facem ochiĭ in patru, şi sub cenuşea vetri noastre să desvelim peirea pitulată: imbrăcată in anteriŭ lung, cu perciuni şi cu fes or pălărie soioasă, cu dinţĭ rarĭ, cu gura strămbă, cu ochiĭ urduroşĭ, cu nasu roşu ca racu, cu braţele tremurănd după o lăscae şi cu o tolbă in spinare.

Jidaniĭ ne sapă, ne sfredelesc, ne infiltră tuberculiĭ morţi, carĭ se desvolta incet şi pe nesimţite in toracele neamuluĭ nostru; şi coace, şi se intinde, gărbovindu-ne, pentru ca ast-fel ceea ce n'aŭ făcut nicĭ Turciĭ, nicĭ Tătariĭ, nicĭ Ungurĭĭ, nicĭ Polonii, nicĭ Secuiĭ, s'o facă eĭ, aceştĭ barbarĭ, respănditĭ in lume numaĭ pentru suge şi-a cleveţĭ intr'ascuns, inbrăncind rĕnd pe rĕnd, popoarele maĭ crude in desvoltarea lor, in ghiarele peireĭ.

Hainele pe carĭ ni le vînd, economiceşte, sunt otrăvite;
cămăşile, sunt otrăvite;
cismele, sunt otravite;
pălăriile, sunt otrăvite;
vinul, e otrăvit;
rachiul e otrăvit.

Ne imputineză, ne hrăpeşte puterea producţieĭ, ne sting energia, stăpînĭ fiind pe căile de comunicaţie, pe import şi export, pe spinarea şi picioarele noastre; ne inşeală de ne frige, ne insultă, in Moldova direct şi făţiş, in Romănia intrégăprin Sf. Alianţă.

Ş'apoĭ, noĭ, ca un popor de martirĭ, ca o minune netrebnică se presentăm cu răbdare spatele spre incălecare? Suntem stăpînĭ pe moşia noastră, se nu arătăm lumi că o dăm, cu uşurinţa cu care cedează un copil scufia din cap, la cea d'ăntăiŭ lepră ce ne-a eşit in cale.

*

E păcat de Dumnezeŭ, e ruşine şi ocară a privi cum ţara romănească se preface intr'o Palestină jidovească.

Să luptăm din resputerĭ, şi trădător e acela care nu ar pune peptul, se ne organisăm in asociaţiunĭ de capitalişti pentru a deschide magasii marĭ de hăinăriă, de albiturĭ, incălţăminte, blănarĭĭ, ajutate de societăţi de consumaţiune.

Să nu ni se pară paradoxal a vedea infiinţăndu-se in 5—6 ani fabricĭ de postavurĭ, pe lăngă centrele de activitate. Să ştie căt de inperfecte sunt ţesute, in resboae de la moşĭ de la strămoşĭ, postavul călugăriţilor, şi cu toate acestea, nu e cot care să le fi putrezit in chilie. Fie-care ar vrea să aibă un costum din această pănză; dar neapărat nu pot mănăstirile, sărace până la os şi cu niste forţe industriale aproape de zero, se satisfacă o cerere atăt de mare. Nu e acesta un exemplu destul de convingĕtor că oferta noastră industrială ar găsi o cerere maĭ mult de căt proporţională? Dar, or căt de puţin lustruit ar produce fabricele noastre, ar fi destul să dea la vadă stofe de lănă in lănă, căcĭ ar fi preferate de toţĭ stofelor de Viena, Lemberg, Presburg, etc, in carĭ nu găseştĭ la zece fire de bumbac şi urzică unu de lănă; ar fi preferate stofelor Franţeze şi Engleze, din causa a treĭ sute şi patru sute de leĭ ce'ţĭ răpesc pe fie-care costum, cost legitimat prin vămĭ şi transport, precum şi prin fabricarea lor maĭ mult prin materiĭ prime importate de căt prin materii prime din lăuntru.

Guvernul ar fi un factor de căpetenie in această intreprindere de salvare naţională, numaĭ dacă inimă ar avea care se se umple maĭ mult de durerea naţiunii, de căt de utopiile umanitarismuluĭ exagerat ce duce drept la sminteală de creerĭ şi nemernică trădare. Aceĭ puşĭ in fruntea ţĕrĭ, se uite golicIunea minţi şi a simţiri, esprimată in căldura prefăcută a paravrelor: „binele omenirii! libertatea pentru toţĭ! poporul suveran!"

Poporul are nevoe d'a fi condus, d'a fi indreptăţit, d'a fi inboldit spre bine, alt-fel nu şi ar alege de florile mărulu. Camerele, din carĭ ar trebui să nască guvernul. S'alege şefĭ nu pentru a avea in capul seŭ o brezae care se strige pe strade: „suntem niş te plecate slugĭ ale naţiuni, şi nu vom face nimic până nu va cere ea!"

Aceasta ar fi o demagogie smintită, şi ovreiĭ şi-ar intări răndurile chiar prin aceia ca ĭ se daŭ drept aleşĭ naţiuni, servindule drept coadă toporuluĭ.

Guvernul se ataţe formarea unor societăţĭ anonime, carĭ pe de o parte se infiinţeze magasiĭ de mărfurĭ importate, ear pe de alta se ridice pe picioare fabricĭ de postavurĭ, pentru ca să numaĭ fim martorĭ la trista priveliste de a vedea lăna din ţară, aruncată peste Dunăre şi peste Carpaţĭ in măna nemţilor ş'a maghiarilor, de pomană.

*

Acestea sunt mijloacele de concurenţă prin carĭ am maĭ putea lupta contra ovreilor, dar dacă s'ar socoti d'acum, orĭ maĭ in urmă, după o esperienţă de căţĭ-va anĭ, că aceste mijloace sunt numaĭ niste paliative şubrede in faţa pestilenţeĭ ovreeştĭ, se găsesc mijloacele extreme la carĭ trebue se alerge puterea executivă, afară numaĭ dacă acestă putere nu ar preferi să'şĭ inşele legea şi săngele, or dacă prin vinele eĭ n'ar curge sănge semitic prin tendinţă şi năravurĭ.

Ce hotărĭţĭ că ar trebui se facă un călător surprins de un strein ce voeşte a concura cu el prin cuţit şi pistol, căud adică in calea mersuluĭ sĕŭ acest călĕtor ar fi intămpinat de altul ce'ĭ dispută viaţa? Nimic maĭ uşor de respuns: la represiune latentă orĭ fătise e dreaptă orĭ ce represiune.

Şi cu toate acestea, să se linişteascăjidovii, noĭ nu le socotim drept plată şi resplată, cuvenite in de altmintrelea uneĭ jefuirĭ spurcate, vesperile siciliane or aruncare in şi peste Dunăre. De la concurenţă până la această represiune violentă maĭ este represiunea economică, maĭ blăjină pentru eĭ.

In adevĕr, noĭ d'ocam-datä să răbdăm pe Ovreĭ in sat la noĭ, dar odată in casă la mine se nu se stivească strigăte late căud e vorba de vieaţa mea.

Pentru a susţine intovărăşirea capitalelor romăneştĭ spre magaziĭ de produse importate, şi fabricĭ, e de neapărată trebuinţă, căud alt-fel n'ar fi cu putinţă d'a se susţine, ca printr'o anume lege, intocmită in toată regula, *să se limiteze numĕrul comercianţilor streinĭ la un maximum*, care n'ar isbi nicĭ pe grecĭ, nicĭ pe francezĭ, nicĭ chiar pe nemţĭ, dar care să reducă numĕrul comerciaţilor ovreĭ la o cantitate nepericuloasă.

Să nu se strige că e contra dretuluĭ ginţilor: contra acestuĭ drept este d'a vedea un popor pierdut prin niste tirituri scabroase, isgonite de pretutindenĭ. Contra dreptăţiĭ este ca şefiĭ Romămănieĭ să maĭ sufere pe Ovreĭ in ţară la noĭ ca in pămĕntul făgăduinţeĭ.

Inainte vreme, pe căud cu braslele, numĕrul meseriaşilor era limitat de către francezĭ, germanĭ, romănĭ, etc. chiar in potriva trancezilor, germanilor şi a romănilor, fără ca să se pară, chiar azĭ, o enormitate din puntul de vedere al umanităţiĭ. Astă-zĭ in Austria şi in Germania, pentru unele profesiunĭ, numĕrul profesioniştilor e limitat; farmaciile la noĭ aŭ numĕr hotărît, numaĭ fiind-că e vorba de viaţa unuĭ numĕr limitat de individe.

Şi căud e vorba de peirea sigură a naţiuni să maĭ stăm la indoială d'a introduce niste legĭ restrictive, privite ca represive de către economiştiĭ liberĭ-schimbiştĭ? E singurul mijloc de triumf, şi fiind-că nu e vorba de un individ ci de o naţiune, e şi cel maĭ drept, şi cel maĭ uman, — căcĭ drept e a protege cincĭ milioane contra cincĭ sute de miĭ, căcĭ uman este a apĕra viaţa a cincĭ milioane de Romănĭ contra a cincĭ sute de miĭ de Ovreĭ, juxtapuşĭ pe lăngă noĭ, ş'apoĭ infipţĭ ca lipitorile in sănul uneĭ patriĭ pe

www.dacoromanica.ro

care n'aŭ apărat'o din strămoşĭ in strănepoţĭ prin sănge şi sudoare.

*

In Germania la 1 Ovreĭ se opun in lupta socială 41 de Germanĭ; in Rusia 1 Ovreĭ intămpină 33 de Rusĭ; şi totuşĭ, aceste naţiunĭ, cele maĭ marĭ din lume, aŭ inceput să strige contra Ovreilor că le iea codrul din mănă; şi s'aŭ organisat in ambele state partide carĭ să lupte cu represiunea pumnuluĭ contra ovreismuluĭ, isgonindu-ĭ oficial şi oficios peste graniţe, — iar noĭ, un stat crud şi mic, prins abia de azĭ in hora Europeĭ, cănd un Jidan are in faţa sa numaĭ 10 Romănĭ, să ne lăsăm in voea intămplări, cu ce-o da Dumnezeŭ?

Atuncĭ să fie bine inţeles, că şi guvern şi naţiune, şi toţĭ cu toţi, am dat măna cu ticăloşia, invoindu-ne a purta de bună voe obidele celuĭ maĭ scandalos neam, atăt prin legĭ căt şi prin fire!

Atuncĭ să numaĭ vorbim nicĭ de patrie, nicĭ de popor, căcĭ numaĭ copiĭ s'aleagă de umbra lor; să numaĭ vorbim de trecutul nostru; să desperăm de viitor; şi cu cenuşe in cap să mergem să depunem la porţile Sinagogeĭ cheile cetăţiĭ noastre!

E crud, dar a venit vremea d'a pune atăt de crud chestiunea, ş'a o discuta pe şartul eĭ.

*

Zid de apĕrare că numaĭ merge.

Polonia şĭ-a vĕrsat talazurile inputite de ovreĭ la noĭ, Rusia şi Austria d'asemenea.

In ţara romănească de peste Milcov, opt judeţe sunt pe deplin in măna Ovreilor, şi le storc pănă la sănge, pentru a se ingrăşa căt maĭ mult aceste lăcuste cădute ca un nor negru pe ogorul romănesc.

Moldova e de jălit: Moldova e asediată, şi daca vom continua cu certele intestine, fără a ne uni intr'un singur gănd, intr'o singură simţire de apĕrare, Ovreiĭ, vor proclama ţara Moldoveĭ drept ţara lor.

Paginele statisticeĭ ingrozeşte pe orĭ-cine dintre noĭ ce ş'ar lua inima in dinţĭ d'ale citi.

In adevĕr in anul 1878, şi azĭ datele trebue să fie şi maĭ in defavorul nostru, in judeţul Iaşĭ (populaţie orăşenească) s'a născut 1073 romănĭ şi 1683 ovreĭ;

in Botoşani: 520 romănĭ şi 750 ovreĭ;
in Dorohoĭ: 229 romănĭ şi 306 ovreĭ;
in Bacăŭ: 309 romănĭ şi 251 ovreĭ;
in Neamţul: 377 romănĭ şi 374 ovreĭ;
in Roman: 268 romănĭ şi 265 ovreĭ;
in Suceava: 95 romănĭ şi 231 ovreĭ;
in Vasluĭ: 127 romănĭ şi 127 ovreĭ.

Opt districte, opt capitale din Moldova, sunt in mănele lor, ş'apoĭ cănd punem la socoteală, ca pe lăngă populaţia lor urbană care a inceput a intrece p'a romănească, toate capitalele precum şi, drept urmare fireasca, tot comerţul, toate intreprinderele sunt ale lor, ş'apoĭ dacă vom maĭ socoti pe lăngă populaţie, capitale, comerţ, şi şarlatania tradiţională cu care invĕrtesc afacerile, ar trebui să ne trezim de spaimă şi să ne mirăm cum de n'am perit păn-acum.

Eĭ impuiază (78) in cele opt judeţe, numaĭ populaţie urbană, 3987 de copiĭ, pe cănd romănii numaĭ 2998; ş'apoĭ cea ce e maĭ cumplit, pe cănd eĭ mor maĭ puţinĭ de căt se nasc, progresind enorm in inmulţirea populaţii, noĭ romănĭ, pentru acea naştere de 2998 am dat morţi 4281; adică in aceste opt districte, cotropite de Ovreĭ, numĕrul morţilor romănĭ intrece pe al născuţilor cu 1283, pe cănd numĕrul născuţilor lor intrece pe al morţilor aproape cu 1000 *).

Trebue să fim nebunĭ pentru a nu vedea evoluţiunea capitalelor şi a populaţiuneĭ din Moldova: Stirpirea săngeluĭ romănesc şi sărăcia lucie a acelor ce nu şi-aŭ dat sfărşitul, in aceaşĭ vreme, imulţirea Ovreilor prin escedentul născuţilor asupra morţilor, precum şi absorbirea banilor impreună cu orĭ-ce putere a producţiunii.

Acésta e rusultanta crudă pe care ne-o dă raportul ţifrelor.

*

Eată-ne despuiaţĭ hoţeşte in cetatea nóstră de această droae de scorpionĭ goniţĭ cu revolverul din Germania şi Rusia; eată-ne despuiaţĭ ziua nămiezea mare, de sectetoriĭ săngeluĭ, şi noĭ in loc d'a ne uni la o l'altă contra lor, măncăm şi ne culcăm liniştiţĭ, dacă avem ce mănca pe măine.

Naţiunea română ar trebui să se trezéscă odată din piroteala in care zace. Să ne dăm mănă de infrăţire contra duşmanuluĭ din lăuntru, căcĭ alt-fel păminţul de care ne leagă vitejia trecutuluĭ, doinele şi horile, ţărîna glorioasă a strămoşilor, limba, găndul şi simţirea noastră intimă, aspiraţiunile şi idealul nostru, in curĕnd va fi furat de lepădăturile Polonieĭ, de aceştĭ reactivĭ corozivĭ carĭ ard, descompun şi imput orce naţiune.

Să scăpăm ţara de Ovreĭ: să scăpăm ţara de hoţĭ: să scăpăm ţara de ciocli!

Să le luăm hoitul din gură, căcĭ viaţa şi săngele ce se stĭng din acest hoit, este viaţa şi săngele Patrieĭ noastre!

*) E vorba numaĭ de populatia urbană.

CRONICA ZILEI

Defunctul Iordache Const. Boldur Lăţescu, proprietarul moşieĭ Hudeştiĭ-Marĭ, din judeţul Dorohoiŭ, prin testamentul sĕŭ a hotărît:

Să se ţină in bună stare biserica de pe proprietatea sa Hudeştiĭ, şi a se da in tot anul pentru intreţinerea serviciuluĭ bisericesc căte 100 galbenĭ din veniturile moşieĭ; — a se inflinţa şi a se ţine in bună stare pe moşia Hudeşti o şcoală normală, in care, pe lăngă altele, să se invete şi muzica vocală bisericească.

Scoala aceasta să poarte numele de „Scoala Costacheasca", ea să se inflinţeze şi să se intreţie in tot-d'a-una in bună stare, atăt din bănii cuveniţĭ testatorului de la guvern pontru emancipaţĭ, căt şi din anuala dare de 300 galbenĭ, ce lasă spre inzestrarea eĭ, care sumă va fi asigurată pentru tot-d'a-una in fondul moşieĭ Hudescĭ. ast-fel după cum se specifică in testament.

Primăria din Hudestiĭ-Marĭ e autorizată a primi donaţiunea.

Bugetul şcoaleĭ de meseriĭ, ce se va inflinţa in oraşul Bărlad, s'a aprobat de Regele ast-fel după cum el a fost votat de consiliul general al judeţuluĭ Totova.

Regulamentul şcoalelor de fiĭ de militarĭ din Iaşĭ şi Craiova s'a decretat.

El e inserat in oficialul de azĭ.

Treerişul grăuluĭ, orzuluĭ şi cositul fănuluĭ in judeţul Muscel sunt aproape a se termina.

Tocmelile agricole se indeplinesc, se zice, conform cu legea.

In jud. Fălticenĭ secerişul grăuluĭ semănat maĭ tărziŭ, este aproape a se termina.

Dijmă nu există in acest judeţ.

Ne pare bine că informaţia noastă privitoare la moartea generaluluĭ Cerchez nu e adevĕrată.

Dorim ca in privinţa generaluluĭ să se implinească ceea ce zice „Romănul": „Despre cine se zice că a murit, va trăi foarte mult."

De la 16 pănă la 22 August, in Bucureştĭ s'aŭ născut 147 copiĭ — 75 băeţĭ, 72 fete — şi aŭ murit 96 de oameni, — 51 bărbaţĭ şi 45 femeĭ. — Jidani aŭ intrat pe lume 20 şi aŭ ieşit 8.

Ceĭ maĭ mulţĭ aŭ murit de boale de stomach.

Directorul artistic al opereĭ italiane, d. Franchetti, in inţelegere cu d. Serghiade, a plecat pentru angajarea renumiteĭ tragediane Sarah Bernardt, şi a celebreĭ prima-done dramatice Maria Stolzmann.

Se vor da căte-va representaţiunĭ in Iaşĭ, Chiew, Odessa şi Bucureştĭ.

Pe lăngă ţiganiĭ micĭ şi marĭ, femininĭ şi masculinĭ, pe carĭ puterniciĭ nostriĭ ĭ lasă să sfideze publicul capitaleĭ pe strade prin formele lor plastice şi neplactice, dar pururea obscene, apoĭ e un scandal şi cu căiniĭ bolnavĭ, riioşĭ şi jinghinoşĭ, de carĭ e cine-va silit să se impedece pretutindenĭ.

Ne vine intr'adevĕr să ne intrebăm, dacă epidermul agenţilor primărieĭ şi al organelor poliţieĭ este maĭ subţire saŭ nu de căt al fiinţelor organice, maĭ sus menţionate.

DIN AFARA

România şi Austro-Ungaria.

„N. fr. Presse" ocupăndu-se, in numĕrul de la 3 Septembre, de călĕtoria conteluĭ Andrassy la Sinaia — căreia nu-ĭ dă nicĭ o importanţă politică directă — emite neşte părerĭ şi declaraţiĭ, vrednice de a lua act de ele.

Ziarul vienez mustră ăntăiŭ ziaristica ungurească, pentru larma ce face impotriva Romănieĭ. Dacă e vorba de a ne căştiga, Austro-Ungaria trebue să procedă alt-fel, nu cum cere presa maghiară, va să zică, nu prin amenintărĭ. Politica cea maĭ bună, ce Austro-Ungaria are să inaugureze faţă de România, este cea a mijloacelor bune, coste ele orĭ căta osteneală şi orĭ căt timp.

Şi intr'adevĕr, ostenelele aceste se vor compensa, căcĭ

„tĕnĕrul regat poate să devie un loc de descărcare minunat pentru mărfile austriece".

După ce ne semnalează această perspectivă, pentru bunele raporturĭ cu Austro-ungaria, „N. fr. Presse", găsesce, că dificultăţile ce se opun stabilireĭ acestor raporturĭ, nu sunt tocmaĭ atăt de marĭ. Neinţelegerea ar fi esistănd numaĭ in cestiunea Dunăreĭ.

„Ni se asigură insă — zice apropos de aceasta ziarul vienez, — că Romania nu ridică impotrivirea sa contra pretenţiilor austriece, spre a face numaĭ pe placul vre-uneĭ puterĭ străine, că nu vrea să facă nicĭ serviciile Rusieĭ nicĭ a le Angliei. Ea ar fi gata să acorde comisiuneĭ mixte toate drepturile cerute de Austria, cere insă ca esecutarea prescripţiunilor acesteia, ca esercitarea poliţieĭ fluviale de-a lungul ţermuluĭ românesc, să se incredinţeze esclusiv autorităţilor române.

„Dacă impărtăşirea aceasta e adevĕrată (ceea ce „Rom. Liberă" nu crede, căcĭ ea ar insemna o concesiune periculoasă făcută Austrieĭ) noĭ credem — urmează „N. fr. Presse" — că se va găsi un mijloc spre a realisa o inţelegere intre Bucurescĭ şi Viena, fără ca guvernul nostru să aibă trebuinţă a renunţa, prin adoptarea propunerilor francese, la avant-proiect."

Pănă aicĭ, avem să observăm ziaruluĭ vienez, că nu-ĭ stă tocmaĭ bine, a nu cunoasce pănă astăzĭ causele duşmănieĭ noastre faţă de Austro-Ungaria. Nu, aceste cause, aceste dificultăţĭ, nu sunt micĭ, şi nu se concentrează esclusiv in cestiunea Dunăreĭ. Duşmănia in esenţa sa este etnică. Neinţelegerea nu se poate resolva de căt *in Ardeal.*

Popor de 10 milioane, din carĭ numaĭ 5 sunt libere, noĭ suntem datorĭ, in interesul neapĕrat al esistenţeĭ noastre, să căutăm a asigura viaţa şi desvoltarea celor alalte cincĭ, incă afară de patria mumă. Patru milioane din aceştĭ fraţĭ locuesc Ardealul. Asigure-le Austria, acestor connaţionalĭ aĭ noştri, o viaţă politică autonomă, dea-e-le toate mijloacele de a se păstra şi desvolta ca Romăni, şi atuncĭ, da, vom maĭ putea sta de vorbă cu cabinetul vienez. Să ştie „N. fr. Presse", că pe căt ţinem ca Dunărea se remăie românească, intru căt atinge teritoriul nostru, pe atăt ţinem ca Ardealul se remăie românesc etnicesce şi să devie şi politicesce căt maĭ curĕnd.

La sfărşit „N. fr. Presse" desaprobă acele ziare ungurescĭ şi austriece, carĭ caută a căştiga simpatiile Romănieĭ pentru Austrta, punĕndu-ĭ in perspectivă un resboiŭ ruso-austriac. Prin ast-feliŭ de prevestirĭ — zice ziarul vienez — România nu se poate de căt instreina şi maĭ mult de Austro-Ungaria, căcĭ:

„Pentru participarea sa in alianţă cu Austria la un resboiŭ omoritor, aceasta nu-i poate da, in cas de victorie, drept recompensă, **de căt cel mult bucăţică de Basarabie perdută prin tractatul de Berlin, in cas de infrăngere insă, ea poate peri."**

Vom remănea tot-d'a-una recunoscĕtorĭ luĭ „N. fr. Presse" pentru această sinceră declaraţie. Amicilor Austrieĭ — dacă vor maĭ fi esistănd printre Romănĭ — le atragem insă atenţia asupra acesteĭ strălucite perspective, a uneĭ alianţe romano-austro-ungare, in contra Rusieĭ.

CORESPONDENŢA „ROM. LIBERE".

Sibiŭ, 22 August.

A inceput să mi se cam urască. Expositia, după ce o vedĭ odată, de douĕ orĭ, nu'ţĭ maĭ produce multe impresiĭ plăcute; incepĭ să-ĭ vedĭ defectele. Cu toate acestea, defecteĭe nu mĕ

FOIŢA «ROMANIEI LIBERE»

— 26 August — 20

A. DEBAY

MISTERELE SOMNULUI ŞI ALE MAGNETISMULUI

traducţie de

ALEXANDRU I. GOESCU.

CAPITOLUL IV.

Istoria Magnetismuluĭ animal.

(Urmare.)

Şi savantul Cuvier, după ce a fost martorul fenomenelor oferite de un somnambul, formulă ast-fel opiniunea s'a: „Trebue să mărturisim că, in experienţele, carĭ aŭ drept object magnetismul animal, este foarte greŭ de a deosebi efectul imaginaţiuneĭ persoaneĭ magnetisate de efectul produs de persoana care lucrează asupra eĭ. Cu toate acestea, efectele obţinute asupra persoanelor deja fără conştiinţă, inainte ca operaţiunea să se inceapă; acelea carĭ aŭ loc asupra altor persoane, după ce chiar operaţiunea le-a făcut să peardă consciinţa şi acelea pe carĭ le presintă animalele, ne permit de a ne indoi că apropierea celor douĕ corpurĭ insufleţite, in oare-carĭ positiunĭ şi cu oare-carĭ mişcărĭ, să nu aibă un efect real independent de orĭ-ce participare a imaginaţiuneĭ uneia din douĕ. Se pare destul de lămurit, că aceste efecte sunt datorite uneĭ comunicaţiunĭ oare-care ce se stabilesce intre sistemele lor nervoase."

Impulsiunea era dată magnetismuluĭ animal; mulţĭ savanţĭ carĭ nu'l credeaŭ degradant se ocupară de el. Trebue a se cita printre eĭ spiritualistul Deleuze, care publică asupra magnetismuluĭ maĭ multe opere insemnate de o credinţă supusă la toate incercările. In 1825 doctorul Foissac propuse academieĭ de medicină o sedinţă magnetică, pentru ca această societate să poată da compt de fenomenele extra-ordinare, la carĭ ar fi martură oculară.

După lungĭ desbaterĭ, academia acceptă propunerea şi numi in 1826 o comisiune compusă din d-niĭ Husson, Itard, Bourdois, de la Mothe, Guénault, de Mussy, Marc, Tillaye, Fouquier, Double şi Magendie. — Comisariĭ incepură indată studiele lor şi le urmară pănă la 1831, epocă, in care M. Husson, fu insărcinat de a resuma lucrările comisiuneĭ intr'un raport in favoarea magnetismuluĭ şi din care noĭ nu vom cita de căt cele douĕ din urmă paragrafe:

„Considerat ca agent a'l fenomenelor fisiologice saŭ ca mijloc terapeutic, magnetismul ar trebui să'şĭ găsească locul in cadrul cunoscinţelor medicale şi prin urmare mediciĭ singurĭ ar trebui să facă saŭ să supravegheze intrebuinţarea luĭ, precum aceasta se practică in ţĕrile de Nord.

„Comisiunea ne avĕnd ocasiune, n'a putut verifica alte facultăţĭ pe carĭ magnetisatoriĭ aŭ anunţat că există la somnambulĭ, insă ea a cules şi comunicat fapte destul de importante pentru a putea crede, că academia ar trebui să incurajeze cercetările asupra magnetismuluĭ ca o ramură foarte curioasă a psichologieĭ şi istorieĭ naturale."

Tot in acest an apăru o operă a doctoruluĭ Bertrand intitulată: *Magnetismul animal in Franţa,* operă consciinţioasă, care făcu oare-care impresiune.

In 1837 academia de medicină organisă o nouă comisiune, pentru a esamina un somnambul dirijat de doctorul Berma. Acest medic se angajase a face inaintea comisiuneĭ oxperienţele următoare:

Insensibilitate completă a unuĭ membru, provocată prin magnetism. Restituţiunea, prin voinţa magnetisatoruluĭ, a sensibilităţii răpită acestuĭ membru.

Ascultare la ordinul mental (ce se face in gănd) a magnetisatoruluĭ, de a perde mişcarea.

Ascultare la ordinul mental de a inceta să respundă, in mijlocul uneĭ conversaţiunĭ angajată.

Experienţele fură primite şi nu satisfăcură de loc comisiunea. D-rul Berna incercă un esec, atribuindu'l unuĭ concurs de circumstanţe inimice influenţeĭ magnetice.

In urma acesteĭ şedinţe magnetice, d-rul Burdin, pentru a pune căpăt orĭ-căreĭ incertitudinĭ asupra magnetismuluĭ, propuse un premiŭ de 3000 francĭ *somnambululuĭ care ar ceti fără ajutorul ochilor, saŭ care ar oferi fenomenul transpositiuneĭ simţurilor.*

Indată ce publicitatea a anunţat premiul Burdin şi condiţiunile cerute pentru a'l obţine, 6 pretendenţi se presentară; dar nicĭ unul din eĭ nesatisfăcĕnd probele cerute de Academia de medicină, premiul Burdin aşteptă altĭ somnambulĭ.

De la 1837 — 1853, epoca invasiunii spiritelor lovitoare şi a meselor vorbitoare, un numĕr considerabil de broşure asupra magnetismuluĭ aŭ venit să atragă maĭ mult saŭ maĭ puţin atenţiunea publiculuĭ. Inaintea acestor scrierĭ şi fenomenelor oferite in fie-care zĭ de somnambulĭ, maĭ mulţĭ profesorĭ aĭ facultăţii din Paris aŭ fost siliţĭ a mărturisi, că magnetismul presintă fenomene generale de resortul fisiologieĭ; că el reintră in această privire in domeniul ştiineĭ şi merită a fi studiat.

Din nenorocire pentru ştiinţă, marea majoritate a oamenilor ce se ocupă de magnetismul animal nu posedaŭ nicĭ una din cunoştinţele fisiologice şi medicale, necesare studiuluĭ sĕŭ, şi numĕrul medicilor carĭ se servesc de magnetism ca mijloc curativ este cu totul mic in comparatie cu acela al persoanelor străine arteĭ de a vindeca, carĭ se servesc de el ca mijloc de industrie. Resultă din această stare de lucrurĭ, că se intălnesc astă-zĭ, la fie-care pas, cabinete de somnambulĭ dirigiate de individĭ cu totul ignoranţĭ de ştiinţele medicale şi farmaceutice, dar carĭ de altminterea sunt foarte iscusiţĭ in arta de a impresiona şi a căpĕta increderea. Aceştĭ indemănaticĭ magnetisatorĭ exploatează in ziua mare credulitatea publică şi fac a li se plăti scump consultaţiunele, ale căror micĭ defecte sunt de-a fi ridicule şi neinsemnătoare; şi maĭ adesea-orĭ ar putea deveni funeste, daca bolnavul ar avea usurinţa saŭ cutesanţa de a le urma. Voiŭ zice in treacăt, că chiar eŭ am asistat la una din aceste consultaţiunĭ, unde somnambula, dacă cu toate acestea era somnambulă, dădu răspunsurĭ aşa de bizare, aşa de stupide, aşa de mult absurde, in căt dacă eram in locul magnetisatoruluĭ a'şĭ fi fost foarte confus, mortificat şi m'aşĭ fi ascuns de rusine. Remediele ce le ordona această somnambulă uneĭ femeĭ slabe şi nervoasă ar fi putut ucide un mare cal normand.

(Va urma)·

www.dacoromanica.ro

măhnesc, când sciŭ, că această intreprindere se datoresce iniţiativeĭ cător-va bărbaţi, şi că stăpînirea ungurească — n'ar maĭ fi, să nu maĭ fie, — s'a impotrivit din toate puterile la isbânda acesteĭ românescĭ incercărĭ. Un lucru insă mĕ mâhnese: Când scriŭ, plouă, şi a ploat toată noaptea; — baraca Expositieĭ nu e invelită cu tinichea, şi printre scândurĭ se strecoară apa; trebue să se fi adus stricăciunĭ.

Ierĭ a fost ziua Expositieĭ de vite; multă lume se amestecase printre dobitoace, aşa că une-orĭ nu maĭ distingeaĭ. Lângă un coteţ de rimătorĭ, remăseseră in extaz doĭ clericĭ. Un curent tare de simpatie lega pe privitorĭ de privitĭ; şi unĭĭ şi alţiĭ eraŭ tot aşa de graşĭ. Findcă suntem la vite, caută să vĕ spun, că am vĕdut câte-va vacĭ de Sviţera d'o frumuseţă rară. Ele m'aŭ făcut să inţeleg de ce unĭĭ poeţĭ, anticĭ şi modernĭ, comparaŭ femeia cu o văcuţă... Caiĭ eraŭ puţinĭ, dar unul era minunat de bine tăiat; măgar insă nicĭ-unul... in parcul de vite. Şi nota-bene in Transilvania, maĭ ales prin satele săseşcĭ şi ungurescĭ, se găsesc mulţĭ nobilĭ urechiaţi.

* * *

Despre Expositia de lucrurĭ, voiŭ spune de tot puţin. Catalogul nu e sfârşit; am patru coale, dar obiectele sunt insirate nesistematic, aşa cum aŭ sosit la Sibiŭ. Pot insă să vĕ asigur, că in Expositie, brilează costumele ţerăneştĭ ale femeilor. Maĭ toate porturile din Ardeal, — şi zeŭ, frumoase sunt unele, — sunt represintate aci, lucrate c'o artă uimitoare. Ţĕranca noastră e muncitoare şi talentată. Dacă am şci să exploatăm aceste fericite insuşirĭ, mult s'ar ridica neamul românesc, şi pe tărîmul economic, şi pe cel intelectual.

Pielăria incă este bine representată. Am vĕdut pieĭ de bivol, transformate prin muncă, de nu le maĭ poţĭ cunoaşce; şi nu cu maşinele ci cu mâinele. D-niĭ Mandrea şi Leon, din Bucureştĭ, ar putea găsi, in Transilvania, buniĭ lucrătorĭ pentru fabrica lor.

Tot aşa de bine sunt representate, şi strugăria (E un dulap şi un biuroŭ de nuc, cum n'am vĕzut incă), şi cojocăria, maĭ ales cea feminină, şi ţesăturile fine de lucrurĭ orăşenescĭ. Când mĕ aflu in Expositie, mĕ pierd, de nu sciŭ cu ce să incep. Să incerc insă cum să sfârşesc maĭ bine, pentru plăcerea cititorilor.

Maĭ întâiŭ, ceva serios, pe care îl recomand ministeruluĭ instrucţiunĭĭ publice: — Am resfoit două volume in-folio de botanică, ce purtaŭ titula:

Plante
recoltate de

Şcolarĭĭ de la gimnasiul superior românesc gr: cath. din Naşĕud, sub conducerea profesoreluĭ de şciinţe naturalĭ.

Era un erbariŭ bogat: 440 de plante, culese de şcolarĭ, şi aşternute, cu multă ingrijire pe hârtie, in josul paginei, se află scris numele şciinţific al planteĭ, numele românesc, şi apoĭ numele şcolaruluĭ. — Nu s'ar putea da şi profesoriĭ noştri de botanică, la aseminea deprinderĭ? Daca ministerul ar inţelege foloasele acesteĭ metode in deosebite materiĭ ale invĕţământuluĭ, şcoalele noastre ar putea prospera. Să imităm pe dascălul de la Năsăud!.

Ceva maĭ vesel: — Intre cărţile espuse, găsesc un volum, frumos legat in catifea; deschid: catifeaua ascundea un manuscript. Să nu credeţĭ, că manuscriptul conţinea vr'un vechiu document istoric, nu; el era delicata operă a unor degete femeieşcĭ, maĭ delicatul product a uneĭ cugetărĭ d'acelaşĭ sex: o operă teatrală, intitulată **Două emancipate**, pieză de *Alexandrina Mateiŭ*. Pieza — ca să păstrez ortografia autoareĭ — e in 4 acte. Femeile trebuesc să fie incântate, că s'a găsit şi la Sibiŭ o aprigă defensoare a *emancipăriĭ*. Par-că femeia modernă ar fi sclavă; din contră eŭ vĕd, că ea e stăpîna noastră, stăpîna lumeĭ. Nu-cum-va vreţĭ să'ĭ puneţĭ şi pantaloni cu lampasurĭ, şi s'o faceţĭ comandant de pompierĭ??..

Am rĕsfoit cele *Doĕ emancipate* ale cuconiţeĭ Mateiŭ, dar aşĭ dori ca manuscriptul să nu se tipărească. Nu şciŭ daca el ar face multă cinste autoreĭ, dar mĕ tem c'ar face, vr'o nenorocită victimă. Dacă d-na saŭ d-şoara Mateiŭ — nu'ĭ cunosc statul civil — este o femee de spirit şi are talent, ar putea da sbor imaginaţiuniĭ sale pe câmpia verde, inveselită de miĭ de floricele, a simţimintelor ce consolidează familia... Şi-apoĭ ce caută un ast-fel de manuscript la Esposiţie? Aş fi preferit, zĕŭ, o pereche de ciorapĭ bine scăduţĭ la călcăiŭ!...

* * *

Să las aceste zig-zagurĭ prin Esposiţie, pentru a vĕ spune, că Miercurĭ am vizitat Reşinariĭ, iar Joiŭ ospiţiul de alienatĭ.

Drumul, din Sibiŭ la Reşinarĭ, e delicios: mergĭ printre doĕ şirurĭ de arborĭ stufoşĭ şi deşĭ; străbaţĭ chiar o pădurice; călĕtoriĭ numesc o parte a drumuluĭ *dumbravă*. Distanţa nu e lungă: intr'o oră şi un cuart eştĭ la Reşinarĭ.

Cel d'întâiŭ lucru, care mi'a atras luarea aminte, intrând in sat, a fost o tăbliţă, pe care era zugrăvită o *pipă şi un pistol*. Am credut, la inceput, că asta e marca satuluĭ, şi natural m'am dus cu gândul c'aci se cultivă mult tutunul, e vr'o fabrică de pipe şi alta de arme, oameniĭ sunt fumătorĭ reputaţĭ şi vĕnătorĭ distinşĭ. Nimic insă din toate astea. *Pipa şi pistolu* spunea oamenilor, că, in Reşinarĭ, este oprit d'a se fuma pe drum şi d'a se trage focurĭ. Se vede că oameniĭ aŭ suferit pagube, de la pipă şi de la pistol, şi d'acea aŭ luat această măsură preservativă.

Reşinariĭ e un sat mare şi bogat. Numele sĕŭ va fi venind de la pădurile de brad, de care e inconjurat satul, şi din carĭ s'ar fi estras odată multă *rĕşină*. Cu toate astea, nu vreaŭ să garantez această etimologiă, de frică să nu mĕ pomenesc cu vr'un egiptolog, care să mĕ transporte in epoca Ramsesilor, spre a'mĭ esplica origina Reşinarilor.

Aci, in societatea d-lor Brote, director de bancă in Sibiŭ, şi Barcianu, succesorul răposatuluĭ Hodoş, in secretariatul Asociaţiunii transilvane, amĕndoĭ Rĕşinarenĭ, am visitat părţile frumoase ale satuluĭ.

Voiŭ semnala: Şcoala primară, de băieţĭ şi de fetiţe, intr'o casă mare cu două caturĭ, destul de bine construită; biserica cea vechiă (Rĕşinareniĭ pretind, pe temeiul unuĭ leat dubiŭ, că aceasta biserică are vechime de 460 de anĭ; ea a fost insă restaurată la 1755); biserica cea nouă, al căreĭ altar e sculpat de un ţĕran, care n'a invĕţat arta la şcoală, dar care intr'adevĕr artist a fost; şi in curtea acesteĭ biserici, mormentul mitropolituluĭ Andreiŭ baron de Şaguna; monumentul infăţişează o capelă in stil gotic simplu; el pare neterminat: mi s'a spus că se asteaptă doĭ leĭ la uşă, iar inăuntru se va pune statua regretatuluĭ Mitropolit, al căruĭ nume e rostit cu veneraţiune de Românii din Ardeal.

O notiţă de datine poporale: — La cimiteriul din Rĕşinarĭ am vĕdut pe unele morminte, o prăjină pe vĕrful căreia fâlfâia o cârpă roşie. Mi se spuse, că acolo sunt ingropaţĭ flăcăĭ şi mi se adause, că atuncĭ când flăcăul mort e cioban, pe lângă cârpă roşie se pune şi un fuior de lână.

* * *

A doua zi, găsirăm cu cale d'a visita spitalul de nebuniĭ. Institutul e bine intreţinut, dar spectacolul e sdrobitor. Vedĭ bărbaţĭ vezĭ femeĭ cu fel de fel de boale de creerĭ. Capitolul acesta e obscur incă, in cartea Medicineĭ. Mult timp incă funcţiunile creeruluĭ, in producerea cugetărĭĭ, vor fi o taĭna pentru sciinţă. Ceea ce se scie până astăzĭ, şi ca fisiologe. şi ca psihologie, şi ca medicină cerebrală, este puţin. Cu toate acestea mi se spuse, că pentru unele cazurĭ tratamentele medicale aŭ isbutit, şi că norilĭ aŭ inceput să se spintece şi in această direcţiune a investigaţiunilor omenescĭ. Dar până când orĭ-ce nebun putea-va fi curarisit, mult va trebui să treacă. Până atuncĭ să plângem p'aceştĭ nenorociţĭ.

Vr'o două treĭ esemple.

E o femeiă care 'şĭ mişcă mereŭ mâna, zicĕnd că dă de-mâncare copiilor sĕĭ, şi credĕnd că dacă n'o face această mişcare, ĭĭ mor copiĭ de foame.

De biata violonistă, Circa-Pipoş, care ne-a incântat o dinioară, in Bucureştĭ, cu divinul sĕŭ arcuş, nu ne-am putut apropia. Era bolnavă, stinsă de slăbiciune. Custodele ne-a spus că se supără când vede oamenĭ.

Maĭ e acolo, de 18 anĭ, un popă român: el se crede *Prinţipalul* saŭ Impĕratul impĕraţilor. Am vorbit cu dĕnsul, şi nu ţi se pare că e de loc alienat, aşa de cu judecată vorbesce. Nu admite insă că e cine-va maĭ mare ca el in lume; e supĕrat că fiu-sĕŭ a pornit cu rĕsboiŭ, asupra luĭ, din Asia; spune că Hohenzollern e provisor König von Rumänen şi că tronul e al luĭ, şi alte multe blagomaniĭ de felul ăstora. Nu ne-a lăsat să plecăm până nu ne-a cântat cu un fllarmonic, un vals.

Multe şi felurite spete de alienaţĭ vĕdut-am - şi să mal zicĭ, că sufletul este o schinteiă di: vină!!...

PARTEA SCIINŢIFICA

Sciinţa pădurilor.

III

Productele *nemateriale* ce ne daŭ pădurile sunt tot aşa de importante şi considerabile pentru manţinerea echilibruluĭ in natură. Prin simplul fapt al multiplicaţiuneĭ sale, omul devine un agent de destrucţiune, dacă nu se aplica a reproduce cea ce a consumat. Ast-fel s'aŭ vĕdut pădurile dispărând din toate ţĕrile locuite şi disparitiunea lor devenind muritoare pentru om negligiând cultura lor specială. De Gasparin, de Humboltt, Blanqui, de Laussure, Bellgrand, Bousdsingault, Vadault de Buffon, Baudrillart şi Michel Chevalier ne citează o multime de esemple in lucrările lor neperitoare, de desastroasele efecte ale de pădurilor.

Maĭ întâiŭ toţĭ arborĭ de pădurĭ contribuesc la formaţiunea soluluĭ arabil. Rădăcinile lor mărunte, crăcele se reduc in pulbere sporindu'ĭ dermeabilitatea. Tericiul şi humusul ce se reformează prin descompositiunea foilor, sunt d'o fertilitate admirabilă. Tericiul este materia minerală inbuĭbată cu materie organică. Humusul este materia organică in cel din urmă grad de descompositiune. Humusul absoarbe gazele şi apa, prin urmare el lucrează şi maĭ mult. El produce prin fermentaţiune gazul acid carbonic care disolvă toate gazele minerale şi le pune la dispositia plantelor, fapt care domină toate chestiunile in agronomie; pe d'altă parte humusul favorisă *nitrificaţiunea*, adică transformarea azotuluĭ materieĭ organice in acid azotic asimilabil de plante in contact cu oxigenul aeruluĭ, după noile constatărĭ ale dd. Muntz şi Schoesing. Astfel prin pădurĭ şi numaĭ prin pădurĭ putem noĭ pune in cultură locurile cele maĭ ingrate. Numaĭ ast-fel aŭ fertilisat Francejiĭ landele Gasconieĭ şi ale Solonieĭ. Prin plantaţiunĭ de prin stratul vegetal a inceput a se reforma şi vegetaţiunea a vivifia. Căcĭ păminturile sunt cu atât maĭ bune cu cât ele absorb maĭ multă apă. Rădăcinile arborilor făcĕnd păminturile permeabil i permite a absorbi apa. Putem adăoga modificarea completă a propietăţilor fisice ale păminturiuĭ.

Influenţa pădurilor asupra climeĭ este netăgăduită. Ele ne daŭ stabilitatea temperatureĭ, regulează starea atmosferică: vânturile, umezeala; căldura, presiunea şi toţĭ meteoriĭ; intr'un cuvĕnt toate modificaţiunele ce influenţează asupra vegetaţianeĭ.

Temperatura in pădurĭ este tot-d'a-una maĭ scăzută ca in afară. Radiamentul este impedicat de ramurile arborilor, după cum a constatat d. Matheiu; aseminea, după acelaşĭ autor, in pădurĭ plouă tot d'a-una maĭ mult ca in afară. Prin urmare in pădurĭ avem tot-d'a-una o temperatură maĭ constantă.

Buna distribuţine a apelor şi regularea debitulu icursuluĭ se datoresce pădurilor; de unde resultă, ca consecinţă, manţinerea păminturuluĭ pe coaste. Inundaţiunile aseminea sunt evitate in ţĕrile şi localităţile impădurite. Aceste fenomene naturale, insemnate pentru economia uneĭ ţĕrĭ, se esplică prin treĭ cause: una orografică (panta), alta geologică (infiltraţiunea) şi a treia meteorologică (evaporaţiunea).

Prima causă este cea *orografică*: panta orĭ inclinarea soluluĭ, ce are o influenţă mare asupra formatiuneĭ torenţilor şi a ripelor. Să ne inchipuim o ploaie ce cade pe vĕrful unuĭ munte. Dacă coastele luĭ sunt impădurite, solul devenit permeabil prin rădăcinĭ şi săturat de humus va absorbi a parte din apă şi numaĭ o parte se va scurge până in vale, cea ce nu va avea atâta forţă spre a rupe păminturile şi a 'l târî in vale. Din potrivă fără vegetaţie solul va fi uscat şi lesne apele él vor rupe, căra in vale şi forma ripĭ. Pentru aceasta codul nostru silvic a fost prevĕdĕtor şi a supus regimuluĭ silvic pădurile părticularilor din părţile muntoase.

A doua causă este cea geologică: *infiltraţiunea*. Natura şi permeabilitatea soluluĭ influenţează asupra infiltraţiuneĭ apelor. Influenţa pădurilor este manifestă in această privinţă. Arborĭĭ, prin radăcinele lor, drenează intru cât-va solul. S'aŭ vĕdut rădăcinĭ de arborĭ pătrundĕnd până la 15 metri in sol, 'l fac prin urmare permeabil şi permit apelor a se infiltra. Pe urmă humusul format inlesnesce şi maĭ mult infiltraţiunea. Nicĭ un isvor nu a secat in pădurĭ dar toate prin faptul *despăduririlor*. Fără permeabilitatea soluluĭ pătrunderea apeĭ in ea nu poate avea loc şi permeabilitatea orĭ absorţiunea fără arborĭ sunt imposibile; lor dar li se atribue *conservaţiunea isvoarelor*. D. Boussingault ne a citat asemenea esemple destul de numeroase din călătoriile luĭ in America. Moll a vĕdut dispariţiunea isvoarelor, prin faptul despădurilor in Alpĭ şi Baudrillaut in Grecia. Michel Chevalier o constată in Pirineĭ in cartea luĭ *Interesele materiale ale Francieĭ*. Charles Comte in cartea luĭ asupra proprietăţiĭ consideră una din cele d'întâiŭ datoriĭ ale guvernelor conservarea pădurilor.

In fine a treia causă *meteorologică*: evaporaţiunea. Evaporaţiunea se face la toate gradele de căldură. Vânturile, temperatura şi intreaga stare atmosferică influenţează asupra eĭ. Ne muritorul inginer Bellgrand a constatat că din 28 miliarde m. c. de apă, ce cad anual in mediu, numaĭ 8 miliarde curg pe suprafaţa păminturuluĭ, pe când 20 miliarde sunt ridicaţĭ in aer prin evaporaţiune. Eĭ bine, influenţa pădurilor asupra evaporaţiuneĭ este considerabilă. In pădurĭ, pentru acelaşĭ timp, evaporaţiunea este de 5 orĭ maĭ mică. Tot-d'a-una se evaporează maĭ puţină apă in pădure ca in afară. Maĭ mult. Solul nu crapă şi nu sufere de secetă. Prin urmare pădurile moderează evaporaţiunea soluluĭ, reţin apa, sporesc şi regulează debitul cursurilor de apă şi in fine impedică inundaţiunile prin efectul acestor treĭ cause: meteorologică, geologică şi orografică. Câte trele contribuesc a regula debitul apelor, a conserva isvoarele şi a evita inundaţiunile. Acestea sunt fapte verificate de marĭ invaţaţĭ că Bossingault, Moll şi Belgrand. Inundaţiunile carĭ bântuesc Ungaria provin negresit din despăduririle Carpaţilor.

Pădurile aŭ influenţă şi asupra sălubritătuleĭ publice. Această influenţă este demonstrată esperimentalmente. Pădurile impedică formaţiunea *miasmelor* şi toate efluviele marecagioase. Ele impedică şi vânturile incărcate cu aceste miasme d'ale răspândi in ţerile salubre. Observaţiunea asta este veche, căcĭ Lancisi atribuia insalubritatea Romeĭ tăereĭ uneĭ pădurĭ ce o garanta contra vânturilor din partea smărcurilor Pontine. Dr. Michel Levy o recunoasce asemenea psntru câte-va părţi despădurite ale Francieĭ. El recunoasce afară de aceasta, şi o perturbaţiune climaterică, precum noĭ recunoascem in clima ţĕreĭ noastre, de când tot despădurim necontenit, variaţiunĭ ne maĭ pomenite, destul de funeste oamenilor şi vegetaţiuneĭ,

In fine s'a invocat securitatea şi *apĕrarea teritoriuluĭ*.

Importanţa pădurilor, din punctul de vedere al strategieĭ militare, este probată de istorie. Ne ar fi de ajuns să citâm luptele luĭ Cesar cu Galiĭ, ale luĭ Traian cu Dacii, in fine ale luĭ Ştefan cel mare şi Mihaiŭ cel Brav cu Turciĭ, pentru ca să găsim inutil d'a meĭ insista asupra acestuĭ punct. Pădurile formează un obstacol natural şi contribue la protecţiunea soluluĭ naţional. Pentru a termina vom adăoga, că păşunatul cu oile in pădurĭ a fost oprit in toate ţĕrile, recunoscut fiind-că oile mănâncă, ca să zic aşa, şi rădăcina ierbeĭ, desherbează solul, prin urmare, favorisează formaţiunea ripelor şi a torenţilor. Numaĭ păşunatul cu vacile este permis atuncĭ când pădurea numaĭ are nimic de temut.

In toate ţĕrile, cu deosebire in Italia, Anglia, Statele-Unite, Elveţia şi Francia, guvernul şi administraţiunea pădurilor aŭ incuragiat *lăptăriele sociale*, orĭ asociaţiuniie de cultivatorĭ pentru fabricaţiunea brânzeĭ. Ast-fel se fabrică renumita brânză de Chester, parmesanurile şi Sweitzerul. Administraţiunea pădurilor din Francia a făcut toate sforţările prin agenţiĭ eĭ silvicĭ a incuragia aceste asociaţiunĭ, căcĭ nu numaĭ că statul profită, dar şi bună starea materială şi moralitatea populaţiuneĭ cresce. Noĭ am vorbit despre aceasta altă dată destul de larg pentru ca atât administraţiunea pădurilor noastre cât şi toţĭ ceĭ carĭ dispun să iea inităiativa incuragereĭ unor asemenea utile asociaţiuni.

Serviciul telegrafic al „Rom. Libere."

7 Septembre — 9 ore dim.

Viena, 6 Septembre.

D. Brătianu, prim-ministru al Romănieĭ, a sosit ierĭ la Viena, unde va sta câte-va zile, inainte de a se intoarce la Bucureştĭ.

Roma, 6 Septembre.

Se crede că Papa va ţine un consistoriŭ inainte de sfârşitul luneĭ Septembre; nu se ştie incă dacă se vor crea nouĭ cardinalĭ, nicĭ carĭ episcopĭ vor fi ridicaţĭ la această demnitate.

(Havas).

ANUNCIU

In seara de 17 c. s'a pierdut in gara Târgovestĭ, un portofoliu de marochin roşiu, cu bilete hypothecare ca la 320 l. n. având intr'ĕnsul maĭ multe alte hârtiĭ şi notiţiĭ insemnate. Cel care'l va fi găsit, este rugat a'l aduce in strada Mircea-Vodă No. 2 la d. N. T. Opreanu, ear ca recompensă va reţine suma aflată intr'ĕnsul.

INSTITUTUL C. TROTEANU

Strada Sf. Ioan Noŭ. No. 35.

Cursurile primare şi comerciale din acest Institut reincep Lunĭ (31 August). Se primesc şi elevĭ pentru licee şi gimnasiĭ.

BOALELE DE GAT, GURA, NAS ŞI URECHI
tratează printr'o artă specială
Dr. J. BRAUNSTEIN
Medic, Hirurg, şi Mamos fost medic practicant in Viena in Klinicele.
luĭ **Braun** (boale de femeĭ şi facere)
şi a luĭ **Hebra** (boale de piele, pĕr şi syphilis)
Consultaţiunĭ de la 3—5 p. m. *Strada Sf. Vineri No.* 1 (Casa Misiu).

LA MAREA BURSA NATIONALA

41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis

I. M. FERMO & FRAŢII BENZAL

CURSUL BUCURESCI.

Pe diua de 26 August, 1881, ora 10

OBLIGAŢIUNI	Comp.	Vend.
6 % Oblig. de Stat Convertite	101	102
6 % » Căilor ferate Române	102	103
5 % Renta Amortisabilă	92 1/2	93 1/4
Dob. 10 fr. Oblig. C. pens. 300 l.	225	230
7 % Scrisorĭ fonciare rurale	103	104
7 % « » urbane	101	102
6 % » » »	96 1/2	97 1/2
8 % Impr. Municipal	106	107
» cu pr. Buc. (bil. 20. l.)	28	29
5 % Renta română	91	92
Acţiunĭ Dacia România	440	460
» Banca Naţională a Romăniei	1800	1820
Baia de Aramă liberată		750
Cupóne Oblig. de Stat	1/2	arg.
» Rentă	1/2	aur
» Căilor ferate	1/2	
» Scrisurĭ	1/2	
Argint Naţional contra aur	3/4	1/2
Bilete de Bancă	3/4	1/2
Rubla hârtie	2 60	2 70
Florinĭ	2 14	2 15
Lose otomane	50	60
CURSUL DIN VIENA 6 Septebmre		
Napoleonul	936	36 1/2
Ducatul	5 59	5 59
Lose Otomane	26 1/2	26 1/2
Rubla hârtie	126 1/4	126 1/4
CURSUL DIN BERLIN 6 Septembre		
Oblig. căile ferate române	100 1/	100 1/4
Acţiunile » »	62	63
Priorităţĭ » »		
Oppenheim	113	112 90
Ruble hârtie	219 60	219 50
Oblig. noĭ	103 1/2	103 1/4
Lose Ottomane		
CURSUL DIN PARIS 6 Septembre		
Renta Română	91	
Lose otomane	58 1/2	57 3/4
SCHIMBUL 26 August		
Paris (3 lunĭ)		
» la vedere		
Londra (3 lunĭ)		
» la vedere		
Berlin (3 lunĭ)		
» la vedere		
Viena la vedere		

Adrese pentru telegrame FERMO BENZAL

www.dacoromanica.ro

De venzare maclaturi cu ocaua

(hărtie stricată)

A se adresa la administrația acestuĭ ziar, strada Covaci, No. 14.

(*Casa Pencovicĭ*).

MARE-I PUTEREA ŞTIINŢEI !

Antiepilepticum, un remediŭ examinat in mod oficial, aprobat şi recomandat de autoritățile medicalĭ, vindecă posĭtiv şi radical, in tot casul, cea maĭ teribilă din toate boalele :

EPILEPSIA

şi or-ce altă boală de nervĭ. Acest remediŭ e de mare importanță pentru toate maladiile. Deja miĭ de persoane i datoresc vindecarea, fapt incontestabil ce a găsit in multe ziare din țară şi străinătate o expresiune bine-voitoare.

Antiepilepticum se expediază in pachete de căte 6 flacoane şi instrucțiunea necesară, dacă se trimite saŭ se rambursează la postă 25 de francĭ.

Succesul e garantat ; in casurile extra-ordinarĭ insă trebue să se ia o dasă indoită.

Comandele să se adreseze la depositul general al d-luĭ

Dr. Kirchner

Berlin, NW, Brücken-Allee, 34.

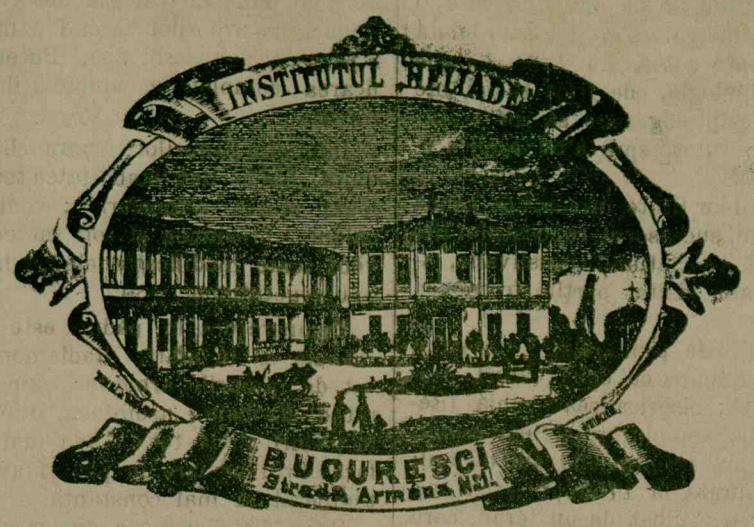

Institut de instructinne si educatiune

PENTRU BAEŢI

CLASE PRIMARE ŞI GYMNASIALE

PREPARAŢIUNI PENTRU ŞCOALA MILITARA

Informaţiunĭ in toate zilele de la 9—11 a. m. şi 4—6 p. m.

BALSAMUL DE MESTEACAN

al Dⁿˡᵘⁱ LENGIEL

Simplu numaĭ sucul vegetal care curge din mesteacăn căndu trunchiul luĭ i se perforează, este de căndu ține omenirea in minte, unul din mijloacele cele maĭ intrebuințate pentru infrumusețarea feței, căndu insă acest suc se prepară chimicește intr'un balsam, atuncĭ ĕşĭ căştigă proprietățile sale şi efectele luĭ sunt admirabile.

Daca se spală fața saŭ alt punct al corpuluĭ atuncĭ până dimineața se desfac micĭ fragmente de epiderm, remăind pelea albă, frumoasă şi fragedă.

Acest balsam indepărtează creţiturile şi semnele de vĕrsat, dănd fisonomie de june ; pelea căştigă in albeață, frăgezime, dispărănd in cel maĭ scur timp petele de vară, alunițele, coşuriie, roşeața nasuluĭ şi cele-l-alte necurățeniĭ ale pieleĭ.

Pentru vengărea in detail in Bucurescĭ la d-niiCarol Gersabek succesor de I. Ovesa, Martinovicĭ & fiĭ, Ghiţă Pencu, G. Rietz George Martinovicĭ, Paul Coiffeur, lăngă Pasagiul român, N. Niculescu, I. N. Ardeleanu şi in farmaciele d-lor Zürner, Thoiss, Ciura, Dimbovits, Nieresker, Witting, Schmettau. — In Galaţĭ: la Pharmacia St. George a d-luĭ Marino Curtovicĭ şi la pharmacia Domnească a d-luĭ Basiet Curtovicĭ.—In Craiova: Aug. Heberling.—In Slatina : A. Pfintner Pharmacist.—In Giurgiu: M. Binder Pharmacist.—In Ploeştĭ : S. Schmetzu şi G. Sigmund Pharmaciştĭ.—In Buzĕŭ : Weber Pharmacist.—In Brăila : G. Kaufmes, şi in Focşanĭ : M. F. Remer.

Anunciu

Se primeşte intr'o familie unul saŭ duoĭ copiĭ care ar frecuenta şcoala. — A se adresa strada Polonă 24 orĭ Scaune 38. 15-16

De Venzare

Douĕ perechĭ case, ambele intr'aceeaşĭ curte, construcție nouĕ, cu douĕ fatade, in calea 13 Septembre No. 10 şi Strada Puţu cu apă rece No. 62, doritorĭ să se adreseze la sub-semnatul domiciliat in zisele case. 3

Dr. I. Şerbănescu.

PRIMA FABRICA SPECIALA DE CRAVATE IN ROMANIA

Fondată la 1870.

Se recomandă prin aceasta Onor. Public şi in special d-lor comersanțĭ de Mode atăt din capitală precum şi din districte că este singură in țară care posedă cel maĭ mare deposit de cravate şi cu toată lipsa de incuragiare ce există in Industria Națională, concurează cu streinătatea atăt in preţurĭ precum şi in qualitate.

Asemenea pune la dispoziţiunea Onor. Clienţĭ un frumos assortiment de stofe pentru cravate după care efectuează tot felul de comande en gros şi en detail cu preţurile cele maĭ modeste

IACOB IOSEPH.

Bucurescĭ Str. Şelarĭ 20

Costume de voiage pentru bărbaţĭ şi băeţĭ. Costume fine de Salon cu mătase şi satin de chin, Pardessiurĭ elegante şi Pantaloni cu gilecĭ fantasie ; aŭ sosit acum in cantităţĭ considerabile la

„MARELE BAZAR DE ROMANIA“

ipn renumita noastră fabricaţiune din Viena. Croiala perfectă, după ultimele jurnale din Europa, stofe moderne şi bine alese, de lănă, terno, micsis, lustrin şi piqueturĭ englezescĭ, până la cele maĭ fine calităţĭ. — Preţurile sunt destul de convenabile.

GRAND BAZAR DE ROUMANIE

Strada Şelarĭ No. 7, sub Hotel Fieschi.

NB. — Rugăm a nota „No. 7“ spre a evita confuziunĭ regretabile.

Doctorul Schwarz

de la facultatea de medicină din Paris, s'a mutat in **Calea Văcăreşti 82.**

Specialitate de bóle syphilitice

Consultaţiunĭ de la 8—9 a. m. şi de la 2—4 p. m.

Anunciu

Se primeşte intr'o familie unul saŭ duoĭ copiĭ care ar frecuenta şcoala. — A se adresa strada Polonă 24 orĭ Scaune 38. 15-16

De Venzare

Douĕ perechĭ case, ambele intr'aceeaşĭ curte, construcție nouĕ, cu douĕ fatade, in calea 13 Septembre No. 10 şi Strada Puţu cu apă rece No. 62, doritorĭ să se adreseze la sub-semnatul domiciliat in zisele case. 3

Dr. I. Şerbănescu.

DE VENZARE

Casele din strada Popa-Tatu No. 28 cuprinzănd 7 odăĭ, 2 bucătăriĭ, o prăvălie, 2 pivniţe, 2 magaziĭ. — A se adresa chiar acolo. 6-2-5

M-me JEANNE L.

Str. Teilor 28, Biserica Oţetaru

Croeşte şi inseilează costume pentru dame şi copiĭ cu preţu de 4 fr.

SCHIMBARE DE DOMICILIU

Doctorul Schwarz

de la facultatea de medicină din Paris, s'a mutat in **Calea Văcăreşti 82.**

Specialitate de bóle syphilitice

Consultaţiunĭ de la 8—9 a. m. şi de la 2—4 p. m.

INTERNAT de BAETI de la 5—15 anĭ.

INSTITUTUL BERGAMENTER

BUCUREŞCI strada BIBESCU-VODA No. 10.

Instrucţiunea se face in limba română, **in tocmaĭ după programa ministeruluĭ instrucţiuneĭ publice** ast-fel că : elevĭ care aŭ terminat cele patru clase in acest institut sunt apţĭ a fi **imediat promovaţĭ** in un gimnaziŭ saŭ şcólă comercială.

Limba **germană** şi **franceză** se predă cu o metodă simplă, uşóră şi practică, **educaţiunea** şi ingrijirea elevilor sunt strict observate, aşa c : copii sunt tratațĭ maĭ mult ca in **o casă părintéscă** de căt ca un institut. Pentru programă şi orĭ-ce alte detaliurĭ doritorĭ se pot adresa la direcțiunea Institutuluĭ de la orele 9 a m. până la 6 p. m.

8-2-4 **DIRECŢIUNEA.**

Se găsesce la I. Ovesa, 39 Strada Academii 39 in Bucurescĭ şi la J. Pohl in Craiova.

APA MINERALA NATURALA DE CACIULATA

Superioară apelor de *Contrexville* şi *Wildungen* pentru tratamentul boalelor căilor urinare, a petreĭ in Vesică, a cataruluĭ vesical, a guteĭ, afecțiunilor uterine, boalelor hepatice şi fretice. 5—8—5

W. STAADECKER

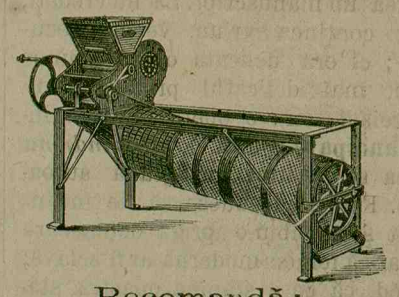

Recomandă :

Maşine de vĕnturat grăŭ

System Bacher, cu 13 site, pentru toate soiurile de bucate.

Triorĭ system Mayer şi Pernollet

pentru scos neghină şi măzăriche, secara, orzŭ şi ovĕz din grăŭ, in diferite mărimĭ.

Pluguri universale

fabrica Sack, intreg de fer, cormana şi feare de oţel. Pentru serviciul acestuĭ plug ajunge un singur om, din care causă acest plug este astăzi cel maĭ căutat.

Pluguri originale Vidats

No. 1, 2, 3 şi 4 — destul de cunoscut la noĭ.

Locomobile şi masine stabile pentru morĭ

fabrica Hornsby, preferabile altorŭ fabricate, oferindŭ avantage de 15—20% la combustibile, vatra foculuĭ fiind largă şi cylindrul aflăndu-se in interiorul cazanuluĭ, după cerere specială furnised şi aparate de ars pae perfecționate.

Morĭ pe postament

simple, duble şi triple cu cele maĭ bune pietre faranțuzeştĭ.

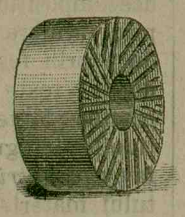

Pietre de móră franţuzescĭ

in toate mărimile, precum şi pietre ungurescĭ şi de Hoffnung.

Pănze de burat

şi toate maşinele şi uneltele necesariĭ pentru morĭ fine şi semifine.

W. STAADEKER

15 *Strada Smîrdan No. 8.*

INTERNATUL DE BAETI „LIBERTATEA“

No. 68, STRADA COLŢEI, No. 68.

Cursurile acestuĭ Institutŭ vor începe pentru clasele Primare la 16 August, ér pentru clasele gymnasiale la 1 Septembrie. Se priimesc elevĭi care voesc a se prepara pentru scóla militară şi comercială. D-nĭ părinţĭ pot primi programa detaliată din Internatŭ in tóte ḑilele. 7-2-4 **DIRECŢIUNEA**

IMPORTANTŬ

Sub-semnatul cu onoare fac cunoscut, că prin necontenita descoperire nouă şi practică in specialitatea noastră sunt in posiţie de a opera cu preţurĭ foarte reduse ; aşa dară un ratelier complect in cautschuc costa (maĭ inainte fr. 300)

iar azĭ numaĭ 150 francĭ

Un singur dinte fr. 10. Pièces din duoĭ saŭ maĭ mulţĭ dinţĭ, de la 6 până la 8 fr. dintele.

Maĭ cu seamă ĕmĭ permit a atrage atenţiunea Onor. P. asupra dinţilor artificialĭ şi ratelieur montat de mine in aur G. 18, că sunt intocmaĭ cu prima lucrare americană in ce privesce esactitatea, soliditatea şi frumuseţea ; spre incredinţare se află la mine modele espuse, iar in ce privesce lucrările esecutate de mine sunt in posiţie de a da garanţie pentru maĭ mulţĭ anĭ.

Operaţiunĭ, plombagiurĭ şi curăţirĭ de dinţĭ se esecută cu cea maĭ mare menagiare.

Find basat pe praxa mea de 30 anĭ in această specialitate, sper a obţinea toată increderea On. P.

Cu stimă, **George Slama**

24-2-8 *Dentist engles — Strada Carol I, 19*

MAGAZINUL DE PANZARIE DIMITRIE LAZARESCU

IN COLŢ — 72, STRADA LIPSCANI, 72 — IN COLŢ

Aŭ sosit felurimĭ de pănze nouĭ precum :

Olandă Rumburg Bilfeld, Olandă de treĭ cotĭ lăţime pentru ciarciafurĭ, Madepolon franţuzesc şi englezesc Sifon Mecsican in diferite laturĭ, Melino, percal, tulpan ; Osfort de ață veritabil, pănză vărgată pentru mindire, panză cu varga roşie la margine pentru transperante, pănză pentru mobile, pănză pentru mese, pichet alb franţuzesc, mese, şervete, prosoape de Olandă garniturĭ de 6 şi 12 persoane, plăpămĭ de vară şi iarna de lănă.

Cămăşĭ de cavalerĭ albe şi culorĭ fasoanele cele maĭ nuoĭ gulere, manjete, cravate diferite forme, batiste de Olandă şi lino. Corsete, cămăşĭ de damă diferite camizoane şi altele necesare, broderiĭ, ciorapĭ pentru dame şi bărbaţĭ culorĭ şi albĭ, flanele de lănă subţirĭ albe şi culorĭ, jiletcĭ franţuzescĭ pentru bărbaţĭ umbrele de ploaie şi altele. 4

Toate aceste să procura cu preţurile cele maĭ moderate.

ANUNCIU IMPORTANT

Fac cunoscut că de la 15 August, anul curent, primesc tineriĭ de la 8—16 anĭ, carĭ doresc a urma studiul in clasele primare şi gimnasiale ale Statuluĭ, cu preţul de leĭ 600 pentru un an scolar ; şi mĕ angajez a le pune la dispositiune un local intrunind condiţiunile igenice, avĕnd o ingrijire părintească şi tot-odată a le procura toate cele necesariĭ pentru intreţinerea lor intocmaĭ ca la internatele private din Capitală.

Doritoriĭ (părinţĭ de copiĭ) se vor adresa pentru admitere : Strada Popa-Tatu, Nr. 23 de la orele 6—10½ dimineaţa şi de la 5½ seara inainte.

Tipografia Stefan Mihălescu, Strada Covaci No. 14.

www.dacoromanica.ro